18-ter Jahrgang Nr. 72. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 23. Juni 1886.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST.
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאליטישעס ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דריימאל.

רעדאקציאן אונד אדמיניסטראציאן בעפינדען זיך:
בודאפעסט,
האכשטראססע נומ׳ 1,
פרענומעראציאנס-פרייז:
פיר אסטעררייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען אסטר. וו.
האלביעהריג 4 גולדען אסטר. וו.
פירטעליעהריג 2 גולדען אסטר. וו.
פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 9 גולד. — קר. א. וו.
האלביעהריג 4 גולד. 50 קר. א. וו.
פירטעליעהרי 2 גולד. 25 קר. א. וו.
פרענומעראציאנען
ווערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאממען.
אנאנצען ווערדען נאך דעם טאריף בערעכנעט

אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 72. 1886 — Erscheint wöchentlich dreimal. — בודאפעסט, מיטטוואך כ׳ סיון התרמ״ו.

דיא פרינצען — אויסגעוויזען!

דיא פראנצאזישע רעגיערונג אונד מיט איהר דיא פראנצאזישע רעפובליק, איזט דורך דיא געסטריגע אבשטיממונג אים סענאטע (אבערהויז) פארלייפיג איינער גראסען אונאננעהמליכקייט ענטגאנגען. דיא נאציאנאלפערזאממלונג (אבגעארדנעטענהויז) האט בעקאנטליך דיא אויסווייזונג דער פרינצען, פאן דענען מאן אננימטט, דאס זיא אויף דען טהראן פראנקרייכס צו געלאנגען זיך בעשטרעבען, מיט גראסער מאיאריטאט בעשלאססען. האטטע נון דער סענאט, וויא דאס צו בעפירכטען וואר, דיא אויסווייזונג צוריקגעוויזען, זא ווארע דער געזעטצענטוואורף ווידער אן דיא נאציאנאלפערזאממלונג צו נייערער בעראטהונג געלאנגט, וואס יעדענפאללס פאטאלע פאלגען נאך זיך האטטע ציהען קאננען אונד מינדעסטענס איינען רעגירונגסוועכסעל הערבייפיהרען האטטע. נון האט אבער דער סענאט דיא אויסווייזונג מיט איינער מאיאריטאט פאן 34 שטיממען (141 געגען 107) אנגענאממען. דיא אלס שטאאטסגעפאהרליך ערקלארטען פרינצען ווערדען נון פראנקרייך פערלאססען, אינדאיינע איינגעבילדעטע געפאהר ווירד אויפהארען, אים וואהרשיינליך איינער ווירקליכען געפאהר פלאטץ צו מאכען.

זא לאנגע נאמליך דיא פרינצען אין פראנקרייך וויילטען, האבען זיא יעדענפאללס געוויססע ריקזיכטען געגען דיא בעשטעהענדע ארדנונג בעאבאכטעט, אונד עס איזט קיין איינציגעס מאל פארגעקאממען, דאס איין פרינץ מיט זיינען בעשטרעבונגען, אויף דען טהראן צו געלאנגען, אפפען אויפגעטרעטען ווארע. פאר צוויא יאהרען האט וואהל פרינץ זשעראם נאפאלעאן אהנליכעס פערזוכט, אבער אויך ער וואללטע ניכט דיא רעפובליק שטירצען, ער וואללטע זיך צו דערען אבערהויפט וואהלען לאססען, ווארים פרייליך אין נייעס קאיזערטהום געווארדען ווארע. וואס אבער איזט דאמאלס געשעהען: דער פרינץ וואר בייא דער האנד, ער ווארדע פערהאפטעט, נאך דען וואהלען שאן ענטלאססען אונד גאנץ פראנקרייך לאכטע איבער דען ראטהען פרינצען. גאנץ אנדערס שטעהט דיא זאכע היינטע:

דאדורך, דאס דיא פרינצען פאן פראנקרייך אויסגעוויזען ווארדען, האט דיא רעפובליקאנישע רעגיערונג זעלבסט דיא וויכטיגקייט דער פרינצען אנערקאננט, וואס יעדענפאללס איין פעהלער איזט. זייט דעם בעשטאנדע דער רעפובליק האט דען פרינצען ניכטס זא זעהר געשאדעט, אלס דיא טהאטזאכע, דאס מאן זיך מיט איהנען ניכט בעשעפטיגטע. דיא פרינצען זינד ניכט מעהר אונד ניכט ווייניגער אלס דיא איבריגען בירגער פראנקרייכס, דאס וואר ביזהער דאס פרינציפ דער רעפובליק. בעגעהען דיא פרינצען עטוואס, וואס דיא בעשטעהענדע ארדנונג געפאהרדעט, זא ווערדען זיא בעשטראפט, וויא יעדער אנדערע האכפערראטהער, עס קאנן אבער דער רעפובליקאנישען רעגיערונג ניכט איינפאללען, איינען פראנצאזישען בירגער אויסצווייזען, וויל ער פיעללייכט איין האכפערראטהער ווערדען ווירד.

נון האט אבער דיא רעפובליק איינע אויסנאהמע געמאכט, אונד דיא פרינצען פיר איין שטאאטספערברעכען, דאס זיא מאגליכערווייזע בעגעהען קאננען, אים איהרעם פאטערלאנדע פערטריעבען. דיא רעגיערונג האט היעדורך אנערקאננט, דאס דיא פרינצען קיינע געוואהנליכען שטאאטסבירגער זייען, זיא האט דיא אפפענטליכע אויפמערקזאמקייט אויף זיא געריכטעט, זיא האט איהנען אויך דיא אפפענטליכע טהיילנאהמע געזיכערט. דענן ווער זאללטע ניכט דען נאכקאממען איינסטיגער קאיזער אונד קאניגע דיא ווארמסטע טהיילנאהמע ענטגעגענבריננגען, דיא דען באדען איהרער היימאט ניכט בעטרעטען דירפען?

וואס דיא פרינצען זעלבסט בעטריפפט, זא ווערדען זיא נונמעהר יעדע ריקזיכט געגען דיא רעפובליק פאללען לאססען, זיא ווערדען אפפען אונד פרייא נאך דעם פראנצאזישען טהראנע שטרעבען, דיא רעגיערונג אבער ווירד ניכט אין דער לאגע זיין, זיך דער פערזאן דער פרינצען צו בעמאכטיגען, וויא דאס ביזהער דער פאלל וואר. דאס אבער האטטע דיא רעפובליק אוים דער פראנצאזישען געשיכטע וויססען קאננען, דאס דיא פערבאננונג נאך ניע דיא טהראנבעשטייגונג פערהינדערט האט. אין דיעזעם יאהרהונדערט אללין זינד דיא קאניגע לודוויג XVIII., קארל X., קאניג לואיז פיליפפ אונד צולעטצט אויך נאפאלעאן III. דירעקט אויס דער פערבאננונג צור הערשאפט איבער פראנקרייך געלאנגט.

מיט דער אויסווייזונג איזט אבער אויך נאך איינע אנדערע קאלאמיטאט פערבונדען. דיא פרינצען זינד מיט דען מייסטען האפען אייראפאס פערשוואגערט. דער גראף פאן פאריז, דאס הייסט דער הערצאג פאן ארלעאנס, געגען דען דיא אויסווייזונג אין ערסטער רייהע געריכטעט איזט, האט בעקאנטליך ערסט פאר וועניגען וואכען זיינע טאכטער מיט דעם קראנפרינצען פאן פארטוגאל פערהייראטהעט, דיא קאניגין פאן פארטוגאל אבער איזט איינע שוועסטער דעם קאניגס פאן איטאליען. איינע טאכטער דעם הערצאגס פאן שארטער (ברודער דעם גראפען פאן פאריז) איזט דיא גאטטין דעם פרינצען וואלדעמאר פאן דאנעמארק. איינע שוועסטער וואלדעמארס איזט דיא קאיזערין פאן רוססלאנד, איינע צווייטע שוועסטער דיא גאטטין דעם קראנפרינצען פאן ענגלאנד אונד איין ברודער וואלדעמארס איזט קאניג פאן גריעכענלאנד. הערצאגין קלעמענטינע (שוועסטער דעם גראפען פאן פאריז) איזט דיא מוטטער דעם אין בודאפעסט וואהנענדען הערצאגס פיליפפ פאן קאבורג-קאהארי, דער איין שוויעגערזאהן דעם קאניגס פאן בעלגיען אונד שוואגער דעם קראנפרינצען רודאלף איזט. אבער אויך נאך דורך ווייטערע פערבינדונגען זינד דיא ארלעאנס מיט דען אייראפאאישען האפען פערוואנדט, אן וועלכען נון איינע טיעפע פערשטיממונג געגען דיא רעפובליק פלאטצגרייפען דירפטע. יא דער רוססישע האף האט בערייטס פריהער ערקלארט, דאס ווענן דיא פרינצען ווירקליך אויסגעוויזען ווערדען, דער פראנצאזישע באטשאפטער אין פעטערסבורג ניכט עמפפאנגען ווערדען ווירד. ענגלאנד ווירד זיך אויף דען נאטהווענדיגסטען פערקעהר מיט דעם פערטרעטער דער רעפובליק בעשראנקען, אונד אויך דיא איבריגען האפע ווערדען איהרע בעציהונגען צו פראנקרייך לאקקערן.

צור טאגעסגעשיכטע.

ענגלאנד, דאס אם 20. דיעזעס דאס פינפציגיאהריגע יובילעאום דער טהראנבעשטייגונג דער קאניגין וויקטאריא פייערטע, שטעהט פאר איינעם גאר שוויעריגען אבשניטט זיינער רוהע אונד קאמפפרייכען געשיכטע. אם 25-טען דיעזעס ווערדען דיא פארלאמענטסזיטצונגען געשלאססען אונד אם 26-טען דאס ערסט פאר איינעם יאהרע פיר איינען אבשניטט פאן 7 יאהרען געוואהלטע אבגעארדנעטענהויז אויפגעלאזט. דיא נייע וואהלבעוועגונג האט שאן פאר מעהרערען טאגען בעגאננען אונד דער קאמפף דער פארטייען איזט שאן הייטע אין זא הייסער אונד לידענשאפטליכער, וויא פיעללייכט נאך ניע פאהער.

יעדער אנדערע מיניסטער אן דער שטעללע גלאדסטאנס, ווארע, נאכדעם זיינע איינענע פארטייא געגען זיינע גראסען רעפארמפלאנע געשטיממט האט, פאן דער רעגיערונג צוריקגעטרעטען, ניכט זא גלאדסטאן. ער בענוטצטע דאס 2-טע מיטטעל, דאס איהם צור פערפיגונג שטאנד, ניכט ער, זאנדערן דאס אבגעארדנעטענהויז געהט. ער פערזוכט עס, דורך איינע נייוואהל איין אנדערעס אבגעארדנעטענהויז צוזאממענצושטעללען, דאס זיינע פלאנע בעציגליך אירלאנדס, יא אננעהמען ווירד.

דער געגענווארטיגע וואהלקאמפף ווירד איינער דער ערביטטערטסטען זיין, דער יע אין ענגלאנד שטאטטגעפונדען. דיא אירלאנדער דראהען מיט דער רעוואלוציאן, וועגן דאס נייע אבגעארדנעטענהויז אויך דיא רעפארמפארשלאגע גלאדסטאנס ניכט איינגעהען, אונד אירלאנד קיין איינענעס פארלאמענט (הימעררולע) ערהאלטען ווירד, וואהרענד דיא ענגלישע אפפאזיציאן עבענפאללס מיט דער רעוואלוציאן דראהט, וועגן אירלאנד יא דאס הימעררולע בעקאממען זאללטע וואדורך — נאך איהרער אנזיכט — דאס דרייאייניגע קאניגרייך צעררייססען ווערדען מאכטע.

מיט וועלכער ערביטטערונג דער קאמפף זייטענס דער אפפאזיציאן געפיהרט ווירד, בעווייזט אם בעסטען דאס וואהלמאניפעסט דעם פריהערען מיניסטערס לארד טשארטשיל (טשורטשיל) אין וועלכעם עס אונטער אנדערעם הייסט: „מאן ווירדע אומזאנסט דיא נארדהייט אללער נאררענהייזער, דען האכפערראטה, דיא וואהנזינניגסטע אייטעלקייט אונד לוינע, דיא גרענצענלאזעסטע זעלבסטזוכט פערייניגען, אום איינע זאלכע מאססע פאן אונגערייטהייטען הערפארצוברינגען, וויא דיא רעפארמפארשלאגע גלאדסטאנס זינד. דיעזע מיסגעבורט דעם גראסטען אונזיננעס, דיעזעס גרויענהאפטע פראדוקט דער אייטעלקייט, וויל יעטצט דאס רייך צערשמעטערן. גלאדסטאן, דער פערראטהער, דער, וויל ער אלט איזט, זיך איילען מוס, זיינע אייטעלקייט צופריעדענצושטעללען, וויל יעטצט דאסזעלבע קונסטשטיקק מאכען, וועלכעס נאפאלעאן III. (שטאאטססטרייך) אויף דען טהראן בראכטע.

דאס דיא פארטייא גלאדסטאנס אונד דיעזער וואנדערגרייז זעלבסט עבענפאללס דיא אייסערסטען מיטטעל אין בעוועגונג זעטצט, אום איינע מאיאריטאט צו ערהאלטען, איזט זעלבסטפערשטאנדליך.

געשעפֿטסבעריכט

נעטריידע-געשעפֿט, ווייצען וואר פֿאַרנעסטערן וועניג צו מאַרקטע געבראַכט. דיא קויפֿלוסט וואר גוט, 15000 מעטצ׳ וואורדען פֿערקויפֿט. — דער ווייצען איזט מיט — קר. קאָרן מיט — קר׳ צוריקגעגאנגען.

ווייצען, טהייס 3400 מעטער 79.5 קילאָגראַמם 8.25 גולד. 1100 מעטערצענט׳ 79,4 ילאָ 8.25 גולדען, 500 מעטער-צענטנער 79.7 קילאָ. 8.25 גולדען. — 300 מטצ׳ 79, כ. 8.17½ גול. 200 מטרצ׳ 79, ק׳ 8.25 גול׳ — פעסטער-באָדען 150 מעטערצ׳ 78. קילאָ 8,10 גולדען. רעטשאָ 1600 מעטער-צענטנער 77.3 קילאָ 8.10 גולד. באנאטער 2300 מעטערצענ. 78. קילאָ 8.— גולד. — (אללעס פער 3 מאָנאטע.)

קאָרן 6.— — 6,10 גול.

גערסטע, פוטטער-וואארע 5,50 — 5,90 גולד. מאלצ-וואארע — גולד.

קוקורוץ 5,25—5,40 גולד.

האפֿער. 5,75 — 6,65 גול. פער קאססא.

טערמינע-געשעפֿט. ווייצען פער הערבסט 7.55—7.56 גולד האפער פער הערבסט 5,25—5.27 גול. קוקורוץ פער יוני 1886, 5.21—5.23 גולד.

רעפּס. באנאטער פער אויגוסט-סעפּטעמבער 10.07½ — 10,25 גולד. פער יולי-אויגוסט — גולד.

מעהל-פּרייזע (פער 100 קילאָגראמם זאמטט זאק פֿרייא אב פּעסט:) נומ׳ 0: 15 גולד. 80 קר. נומ. 1: 15 גולד. 30 קר. נומ. 2: 14 גולד. 80 קר. נומ. 3: 14 גולד. 20 קר. נומ. 4: 13 גולד. 30 קר. נומ. 5: 12 גולד. 80 קר׳ נומ. 6: 12 גולד. 20 קר. נומ. 7: 11 גולד. 80 קר. נומ. 8: 10 גולד. 90 קר. נומ. 8½: 10 גולד. — קר. נומ. 8¾: 7 גולד. 20 קר. פֿיינע קלייע 3.70 גולד. גראָבע קלייע 3 גולד׳ 80 קרייצער.

הילזענפֿריכטע: ערבסען אונגארישע 9—14,50 גול, לינזען 9.—16 גול. פֿיזאָלען גראָסע ווייסע נייע 6. — 7,70 גול. צווערגל-באָהנען 10,50 גול., ראָהע הירזע 5,50—6 גול. הירזע ברײן 9. — 9.50 גול. מאָהן גרויער 36 גול. בלויער 38 גול. קימטעל 55—60 גול. וויקקען — גול, — האנפֿזאמען — גול. (אללעס פער 100 קילאָ.)

ערדאָפּפֿעל נייע 8.50—9 גול׳ פער מעטערצ.

שפּיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קליינען 26.— גול׳ אים גראָסען 25.50 גול. אלטע מעטהאָדע 25.25 — 28 גול. אללעס פער 10000 ליטער-פּערצענט.

צוועטשקען. באָסנישע צו 19.20 — 20.54 גולד. סערבישע 12,06 — 18,97 גולדען. (אללעס פער אָקטאָבער-נאָוועמבער).

צוועטשקען-מוס (לעקוואר). סלאוואָנישער פער אָקטאָבער-נאָוועמבער 15,50 גול. באנאטער ,— גולדען.

צוקער, ראפּפינאדע 33.75—35.— גול. מעליס 33.25—37,50 גול, פּילע 32,—33,— גול.

ריבאָל —,29 גולד. פער מטרצ׳

רעפּס-קוכען, 4,70 גולד.

אונשליטט, (חלב) 29,50 — 30,50 גולד.

פעטראָלעאום 22,50 — 23,50 גולד.

שאַפֿפֿעללע. אם מארקטע וואורדען צירקא 15000 שטיק פֿערשיעדענער סאָרטען פֿערקויפֿט. או. צ.: דייטש-וואָללינע צו 2.60 — 3.80 גולד. צאקעל — גולדען פער פּאאר. סערבישע ונד בולגארישע 95—98 גול. פער 100 שט׳ באָסנישע אונד קראָאטישע 50—55 גולדען. טירקישע אונד מאצעדאָנישע 40—45 גולד. פער 100 קילאָ. (אללעס פער 2% ראבאטט.)

לאממפֿעללע, זיעבענבירגער אונד באנאטער 65 — 86 גולד. באָטשקער שמאָשיש 68—75 גולד. (אללעס פער 102 שטיק)

קיטצפֿעללע האנדשוהוואארע האָך אין דיא 50 גולד. פער 100 שטיק.

לעדער, געפּאַקטעס פּפונדלעדער פאָן 26—32 ק, 166—168 גולד. איינמאל פּרועטצטע טערצען פאָן 10—14 קילאָ, 164—166 גולד. צווייטאל פּרועטצטע טערצען 9—16 קילאָ 165—167 גולד. אונד דריימאל פּרועטצטע טערצען 19—22 קילאָ 168—170 גולד. ביפּפֿעל טערצען 26—30 קילאָ פאָן 154 — 156 גולדען — אָבער-לעדער: קוה-הייטע נעגארבטע 5—6½ קילאָ 225—255 גולד. נעצאָגענע 6—7½ קילאָ 215—240 גולד.

קאלב-פֿעללע, נעגערבטע 6—9 קילאָ 345—375 גולד. בריינע 10—12 קילאָ 445—465 גולד.

הייטע, פער — קלאָ טראָקענע אונגארישע אָכסען-הייטע — קילאָ צו 85 — 95 גולד. — רעטשאָ קוה-הייטע — קילאָ 90 — 95 גולדען. ראָסהייטע 9,50 — 10 גול, פּיטטלינגע 98 — 105 גול. פער 100 קילאָ. — קארבפֿעללע 215—220 גול. פער 100 קילאָ.

שאַפֿוואָללע. אייך אין פֿאַריגער וואָכע וואר דאס געשעפֿט לעבהאפֿט. 4000 מעטצ׳ וואורדען פֿערקויפֿט. א.-צ.: פֿעהלערפֿרייע קאמוואָללען 65—72 גול. איסנאחמס קוואַליטאט מיט 80 גולד. קאממוואָללע מיט קליינען אבפֿאלל צווישען צו 57—60 גולד. שווייסוואָללע צו 26—30 גולד. ווייסע קאשיער צווישען 60—62 גולד. לאָטאָנצער 64—66 גולד. באטשקאער פֿעהלערהאפֿטע 48 גולד. פֿעהלער-פֿרייע 54—56 גול. באנאנאער וואָללען 57—58 גולד. פּריימא הערשאפֿטליכע 60 גולד. אונד פֿאבריקסוואשענע נעטע מיטטעלוואארע צו 95 — 105 גולדען. (אללעס פער 56 קילאָ.)

וויענער פּרייזע

ווייצען, אונגארישער 77—78. קילאָ 8.65 — 9,— גול. (אללעס פער 3 מאָנאטע.)

קאָרן (נייא), אונגארישעס 71—73 קילאָ 6,65—6.85 גול. פער מעטערצ׳

גערסטע ... 60—64 קילאָ 7.— 8,— גולדען.

האפֿער אונגארישער 6.70 — 6.80 גולדען פער מעטער-צענטנער.

קוקורוץ 5,60—5.75 גולדען.

קאָרנמעהל, נר׳ 1: 13.50 — 14.50 גולד. נר׳ 2: 10.75—11.50 גולד. (פער 100 קילאָ.)

ווייצענמעהל, נר׳ 0: 15.75—16.75 גולד, נר׳ 1 15.25—16.25 גולד. נר׳ 2: 14,50—15.— גולד. נר׳ 3: 12,50—13.— גולד. (אללעס פער 100 קילאָ.) —

ריבאָל 26,50—27.— גולדען פער 100 קילאָ.

שפּיריטוס 25,50 גול. פער 10000 ליטער פּערצענט.

ראַטטאַציעהונג פֿאָם 19-טען יוני 1886.

בודאפּעסט	41	34	32	14	18
לינץ	20	73	67	78	66
טריעסט	27	86	13	15	42

הערויסגעבער או. פֿעראַנטוואָרטליכער רעדאַקטאָר
מ. סאבאָלטשי

ברעטטבען וישאלויען

אין בעסטער קוואַליטאט געגען 6 יאהריגע גאראנטיע, פֿערנער האָלץ, נראָדעל אונד דאמאסט ראָלאָס. אללעס צו אויסערסט בילליגען פּרייזען. מאפּעטען נידערלאגע.

Ludvig F. Grün.
Budapest, Andrássystrasse 49. (Octogon)

פּראָווינצ-אויפֿטראַגע ווערדען בעסטענס עפֿפֿעקטואירט.

דיא אָרדינאַטיאָנס-קאַנצליי דעס
דר. עדואַרד מאנדעל
בעפֿינדעט זיך פֿאָן היינטע אב
בודאפּעסט, וואַיטצנער-בולעוואַרד 22.

אויספֿערקויף פֿאָן
שאפֿוואָללוואַרען
טוך- אונד מאַרעטאַפּפֿען!

דיא אויס טוך- אונד שאַפֿוואָלל-מאַנופֿאַקטור-וואַרען בעשטעהענדען וואַרענבעשטאַנדע דער פֿאַלליטען פֿירמא א. ראדיטץ, ווערדען איבער קאָנקורסבעהאָרדליך בעוויללינטען בעשלוסס דעם פּרייזע אויסשליסליך פֿאָן היינטע אב אין דעם לאָקאַלע: 5. בעצ. נראָסע קראָנענגאססע 2,
טיעף אונטער דעם איינקויפֿספּרייזע
אויספֿערקויפֿט.

דאס פּ. ט. קאָנסומירענדע פּובליקום ווירד אויפֿמערקזאם געמאכט, דאס דורך דעם בעזוכען דיעזעס אויספֿערקויפֿס
דיא נערינגסטען דעטאַיל-פּרייזע
איין דאס בעדייטענדסטע עפֿפֿעקטואירט ווערדען.

דער מאססעפֿערוואַלטער ר.

קורז-טאבעללע פֿאָם 19. יוני.

fl.	kr.	שטאַאטס-פּאַפּיערע.
106	20	אונגארישע גאָלדרענטע צו 4 פּראָצענט.
—	—	דעטטאָ
115		עסטרייכישע . שפּיעל-פּריה
94	90	אונגארישע פּאַפּיר-רענטע
105	—	אונגארישע גרונדענטלאַסטונגען
105	—	שלעזישער באנאטער
105	—	זיעבענבירגער
105	20	גאליציש
109	—	באָהמיש
105	20	קראָאטישע אונד סלאַוואָנישע
152	75	אונגאר. אייזענבאַהן-אנלעהען
99	80	ווייגעהענט-אבלעזונגס-אָבליגאציאָנען
—	—	אונגאר. ריפּאָ-אייזענבאהן-אָבליגאציאָנען פּר 100 צו 5%
103	50	אונגאר. גרונדענטלאַסטונגס אָבליגאַציאָנען
101	75	אונגאר. באָדענקרעדיט-אינסטיטוט 5%
192	25	אלפֿעלד-פֿיומאנער באהן
179	50	אונגאר.-גאליציש אייזענבאהן צו
100	60	אונגאר. נאָרד-אָסט-באהן
102	—	אונגאר. וועסטבאהן

fl.	kr.	געלד-קורז.
—	—	זילבער אגיאָ
5	98	דוקאַטען
10	—	אָסטרייך.-אונג. 8 גולד. נאַפּאָלעאָנ
61	95	דייטשע רייכסבאַנקנאָטען
12	38	20 מארק-שטיקקע
10	30	רוסישע אימפּעריאל
1	23	רוסישע פּאַפּיר-רובעל

fl.	kr.	לאָזע.
130	50	1854-ער 4 פּראָצענטיגע שטאאטס-לאָזע
139	—	1860-ער גאנצע
140	—	דעטטאָ פֿינפֿטעל
168	75	1864-ער לאָזע צו 100 גולדען
167	75	דעטטאָ 50
120	25	אונגארישע פּרעמיענלאָזע צו 100 גולד.
125	—	[illegible]-לאָזע
52	—	קאָמאָ רענטענשיינע
18	25	טירקען-לאָזע
177	—	קרעדיט-לאָזע
44	50	קלארי-לאָזע
119	—	דאָנוי-דאמפּפשיפֿפֿ.-פּאַרט-לאָזע
21	—	אינסברוקער-לאָזע
23	—	קעגלעוויטש-לאָזע צו 10 גולד.
17	75	קראקויער לאָזע 20
46	—	אָפֿנער לאָזע 40
41	75	פּאלפֿי לאָזע 40
18	50	רודאָלף לאָזע 10
57	25	סאלם לאָזע 20
23	25	וואלדשטיינער לאָזע 10
54	75	סט.-גענאָאיס לאָזע 40
25	25	סטאניסלאו-לאָ 20
27	—	טריעסטער לאָזע 100
69	—	דעטטאָ 50
33	25	וואלדשטיין-לאָזע 20
42	50	ווינדישגרעץ 20
125	50	וויענער לאָזע
31	75	סערבישע פּרעמיענאנלייהע
8	99	אונגאר. ראָטהע-קרייץ-לאָזע
14	—	אָסטרייכישע

פֿריכט- אונד מעהלפּרייז-טאבעללע.

ווייצען		קיאָלישעט פּער העקטאָל.	פּער 100 קילאָגראַמם
נאָרדאונגארישער		75	—.— —.—
„	„	76	7.30—7.35
„	„	77	7.40—7.45
„	„	78	7.50—7.55
„	„	79	7.60—7.65
„	„	80	7.70—7.75
„	„	81	.— .—
פּעסטער-באָדען		75	—.— —.—
„	„	76	7.65—7,75
„	„	77	7.70—7,80
„	„	78	7.80—7,90
„	„	79	7.90—8.—
„	„	80	8.—8,95
„	„	81	.— .—
ווייסענבורגער		75	—.— —.—
„		76	7.75—7,85
„		77	7.80—7,90
„		78	7.90—8,—
„		79	8.—8.10
„		80	8.10—8.15
„		81	.— .—
טהייס		75	—.— —.—
„		76	7.75—7·85
„		77	7,80—7.90
„		78	7,90—8.—
„		79	8.—8.10
„		80	8.10—8.15
„		81	.— ——

פֿריכטע	קיאָלישעט פּער העקטאָל.	פּער 100 קילאָגראַמם
קאָרן (אלט)	70—72	6.—6.15
נערסטע פוטער.	60	5.40—5.80
„ מאלץ	62	—.— —.—
האפֿער	41	6.20—6.60
קוקורוץ באנאט. נייא	75	5.20—5.25
רעטשאָ אנדערער „	73	5.10—5.15
הירזע	—	— — —

טערמין-געשעפֿטע (פּער 100 קילאָ)			
ווייצען	פער	הערבסט	.—
„	„	פֿריה-יאהר	7.55
	„		—.—
קוקורוץ	„	יוני 1886	5.24
נערסטע	„		—.—
האפֿער	„	פֿריה-יאהר	5.29
„	„	הערבסט	—.—
רעפּס	„	אויג.-סעפּ.	—.—

זאק מעהל		fl.	kr.
נוממער	0	15	80
„	1	15	30
„	2	14	80
„	3	14	20
„	4	13	30
„	5	12	80
„	6	12	20
„	7	11	80
„	8	10	90
„	8½	10	—
שפּיריטוס אלטע מעטהאָדע פרעסהעפֿע		27	—
„ נייע „ קארטאָפֿעל		23	75

דער זאק צו 100-קילאָגראַמם מיט זאק פֿרייע באַהן

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest. Druck von Sam. Markus. Andrássystrasse Nr. 12.

מאנכען ארטען האט דער האגעל, אין אנדערן דער שטורם דאס אבסט פֿאן דען ביימען, דיא טרייבען פֿאן דען רעבען געשיטטעלט אונד פֿערניכטעט. דאס געטריידע לעגט זיך אונטער דער שווערע דעס רעגענס. דער רעפּס איזט געפֿאהרדעט, אונד דיא האפֿפֿנונג אויף איינע רייכע ערנטע אונד לעזע האט זיך בעדייטענד פֿערמינדערט.

* (**דאס 50. רעגיערונגסיאהר**) האט דיא קאניגין פֿאן ענגלאנד אם 20טען יוני אנגעטרעטען, נאך דעם טאדע איהרעס אנקעלס, קאניג ווילליאם IV. — נור דרייא ענגלישע מאנארכען האבען לאנגער אלס איין האלבעס יאהרהונדערט רעגיערט: היינריך III., עדוארד III. אונד געארג III., דיא 56, 50 אונד 60 יאהרע רעגיערט האבען. דאך דיא עדלע קאניגין וויקטאריא לעבט יא נאך, אונד וויר האפֿפֿען, דאס דער הערר דעם לעבענס זיא נאך לאנגע ערהאלטען ווירד.

* (**אויס קיססינגען**). דעם בערוהמטען באיערישען קוראָרטע, דער דרייא היילקוועללען האט, פֿאן וועלכען צווייא אונגארישע נאמען פֿיהרען: „ראקאצי" אונד „פאנדור", שרייבט איינס העררי סימאן לאפֿפֿלער, דער סעקרעטאר דער היעזיגען ארטהאדאקסען געמיינדע פֿאלגענדעס: „איך וואהנע היער אים „האטעל עהרענרייך", דעססען בעזיטצער איין תלמיד חכם איזט, אונד איינע רייכהאלטיגע זאמלונג פֿאן ספרים האט, צו דער יעדערמאנן פֿרייען איינטריטט האט, אונד זיא בענוטצען קאנן. דער היעזיגע ראבבינער הר' מ. ל. באמבערגער, דער זאהן דעס צדיק באמבערגער פֿאן ווירצבורג איזט איין תלמיד חכם אונד האט זיינע בעזאנדערע אייפֿזיכט דער שחיטה געשענקט, זא דאס דיא פֿיעלען וואהרהאפֿט פֿראממען מאנגער זאוואהל פֿאן היער אלס אויס האמבורג, ווירצבורג, קאטטאוויטץ, דיא איך היער געטראפֿפֿען האבע, אונד דיא מדקדק במצות זינד, פֿאלל פֿערטרויען אין דעם גענאננטען האטעל שפּייזען. צו בעמערקען איזט נאך, דאסס דאס האטעל עהרענרייך אן זיינען זאממטליכען איינגאנגען פֿאן דער גאססע גראססע מזוזות האט." צו דיעזעם בעריכטע פֿיגען וויר נאך ביא, דאס פֿירסט ביסמארק יעדעס יאהר אין קיססינגען דיא קור בררייכט, אונד דאס דער ארט אויך היסטאריש מערקווירדיג איזט, אינדעם 1866 דאזעלבסט אין זיעגרייכעס געפֿעכט דער פרייסען געגען דיא באיערן, אונד 1874 דאס אטטענטאט **קולמאננס** אויף דען פֿירסטען **ביסמארק** שטאטטפֿאנד.

* (**איין יודע וויצעפּראזידענט דעם פּארלאמענטס!**) **איזאקקא פּעזארא מוראגנאטא** איזט צום וויצעפּראזידענטען דעס איטאליענישען פּארלאמענטס געוועהלט ווארדען, אונד דיעזעס פּארלאמענט האט זיינען זיטץ אין ראם, דער הויפּטשטאדט דער כריסטענהייט! גראסארטיג זינד דיא געגענזאטצע, דיא זיך צווישען איטאליען איינערזייטס אונד דייטשלאנד, אסטעררייך-אונגארן אנדערערזייטס דארשטעללען. היער וויא דארט איזט דער גרונדזאטץ דער גלייכבערעכטיגונג אויסגעשפּראכען, אבער דארט איזט ער אין דער געזעללשאפֿט צו פֿלייש אונד בלוט געווארדען, היער מאכט זיך אים פּארלאמענטע וויא אין דער געזעללשאפֿט דער אנטיסעמיטיזמוס בּרייט. — מוראגנאטא האט איבריגענס דיעזע ווירדע שאן איינמאל בעקליידעט, אונד וואר אים יאהרע 1848 פֿינאנצמיניסטער דער וועניציאנישען רעפּובליק.

* (**ראטהשילד וואר ניכט דאביא.**) מעהרערע מיטגלידער בלאטטער האבען געמעלדעט, דאסס דאס אנלעהען, וועלכעס קאניג לודוויג II. ביא דעם גראפֿען פֿאן פּאריז מאכען וואללטע, דורך דאס פּאריזער הויז ראטהשילד פֿערמיטטעלט ווארדע. באראן ראטהשילד ערקלארט נון פֿייערליך, דאס ער מיט דער זאכע ניע עטוואס צו טהון האטטע.

* (**אויסגראבונג איינער לייכע.**) אם 8טען מאי ד. י. איזט אין סינגט-סענט-מיקלאש איין מאנגליכער לייכנאם אויס דער דאגי געצאגען, אונד אים ארטספֿריעדהאָפֿע בעגראבען ווארדען. דא היער אין בודאפעסט דער מיספֿמאנגן **אנטאן פּראמם** פֿערשוואונדען וואר, זא פֿערמוטהעטע מאן, דאס דער אויפֿגעפֿונדענע אונד בעגראבענע טאדטע מאן עבען דער אבגעהענדיגטע **פּראמם** זיין קאננטע. עס ווארדע אים דיא ערלויבניס צור אויסגראבונג דער לייכע אנגעזוכט אונד נאך ערהאלטענער בעוויללינג פֿארגענאממען. דיא אנוועזענדען: דר' **קארל אטוואש** (אין שוואגער פּראממס), דער אדוואקאטסגעהילפֿע **סאמועל פּערל** אונד דער ביכהאלטער **טהאלנויעזער** ערקאנגטען אן דער וואשע, דעם ציגעלרינג, דער אוהר אונד קעטטע, דאס עס ווירקליך דיא לייכע פּראממס וואר.

דער וואהנזינן קאניג לודוויגס II.

דאס באיערישע פּארלאמענט האט אם 22טען דיעזעס אים בייזיין זאממטליכער פּרינצען דאס בעווייזמאטעריאל איבער דען וואהנזינן קאניג לודוויג II. פֿערעפֿפֿענטליכט. אויסער דעם איינשטיממיגען אורטהיילע דער ארצטע, דיא דיא לייכע דעם קאניגס סעצירט אונד אים געהירן אללע צייכען דער גייסטעסקראנקהייט פֿארגעפֿונדען האבען, ווארדען נאך דיא אונטער אייד אבגעגעבענען אויסזאגען יענער פּערזאנען פֿערלעזען, דיא זיך אין דער לעטצטען צייט שטעטס אין דער נאהע דעס קאניגס בעפֿאנדען אונד צוואר: דיא דער קאממערדיענער העססעלשווערדט, מאיער אונד בעלקער, דעס שטאללמייסטערס באראן הארן, דער געוועזענען סעקרעטארע ציגלער אונד מיללער אונד צאהלרייכער אנדערער פּערזאנען, דיא דעם קאניג נאהע שטאנדען.

אויס דען פֿערלעזענען אויסזאגען דער גענאננטען, זא וויא אויס דען שריפֿטליכען אויפֿטראגען דעס קאניגס, פֿאן וועלכען דאס מיניסטעריום זאוואהל אלס אויך דער געוועזענע קאממערדיענער מאיער גאנצע שטאסע בעזיטצט, געהט דער וואהנזינן דעס אונגליקליכען קאניגס אונצווייפֿעלהאפֿט הערפֿאר. דיא גרייפֿבארסטען דיעזער בעווייזע זינד דיא פֿאלגענדען:

דער קאניג טרוג זיך מיט דעם געדאנקען, באיערן מיט איינעם אנדערן לאנדע — **צו פֿערטוישען**, אין וועלכעם ער אונבעשראנקט הערשען אונד איבער לעבען אונד אייגענטהום דער בעוואהנער פֿרייא פֿערפֿיגען קאננטע. ער שיקקטע צו דיעזעם בעהופֿע דען קאבינעטססעקרעטאר אין דיא ווייטע וועלט. דיעזער פֿאללפֿיהרטע נאטירליך דען וואונש ניכט, זאנדערן בליעב איינע צייט פֿערן אונד קעהרטע דאנן מיט דער באטשאפֿט צוריק, דאס ער נירגענדס, ניכט איינמאל אין פּערזיען, איין געאייגנעטעס לאנד פֿינדען קאנגטע, וואס דען קאניג אונגעמיין ארגערטע.

דיא מיניסטער קאנגטען זיך איבער דען גראד דער קראנקהייט דעס קאניגס קיינע געוויססהייט פֿערשאפֿפֿען; ביא דער קראנקהאפֿטען מענשענשייא דעס קאניגס קאנגטען דיא מיניסטער זעלבסט ניכט ביז צו איהם געלאנגען, דיא דיענער אבער וואוסטען, דאס עס זיך אים איהרען קאפּף האנדעלע, ווענן זיא אויך נור איין וואָרט פֿאן דען פֿארגאנגען אין דען קאניגליכען געמאכערן פֿערראטהען האטטען. עס הערשטע דענן אויך דיא טיעפֿסטע פֿערשוויעגענהייט; דיא דיענער פֿאללפֿיהרטען דיא בעפֿעהלע, דיא זיא פֿיר אויספֿיהרבאר היעלטען, אונטערליעסען אבער אללעס, וואס דען שטעמפּעל דעס וואהנזיננעס אן זיך טרוג. דעם קאניג אבער ווארדע בעריכטעט, דאס זיינע בעפֿעהלע פּינקטליך דורכגעפֿיהרט ווארדען זייען, אונד זא געשאה דענן לאנגע צייט אין באיערן אונד אם קאניגליכען האפֿע, דאס וואס דיא קאממערדיענער פֿיר גוט היעלטען.

יענען אייגער געגנען דיפֿפֿערענץ, דיא דער קאניג מיט ארבעטערן, לאניג פֿאן זאבטען האטטע, ליעס דער קאניג אן זאבטען דען **קריעגערקלארען**, דער קאממערדיענער האטטע דיא קריעגסערקלארונג נאטירליך פֿיר זיך בעהאלטען.

מאטער דער ברויט וואוסטע אים פֿארהינריין, דאס אהראן אפֿויס קיינע הערבע פֿראגע דעם מאימאנידעס (רמב"ם) בעאנטווארטען קאנן. אבער איין בריישנאס מיט איינעם מידישען אונד פֿינסטערן געזיכטע אם האכצייטסטאג איזט אונטער קיינען אומשטאנדען פֿיר איינע ברויט איין אנציעהענדער געגענשטאנד.

פֿעססעלע, זא היעס דיא ברויט, האטטע זיך איבער דען פּונקט צוואר ניכט געאייסערט, אבער עס גאב געפֿאללענע לייכע טענג, דיא איהר טהיילנאהמע אונד מיטלייד אויסדריקקטען, דאס זיא איינען זא פֿערשטארטען האכצייטסטאג האבע, אונד צודעם האטטע מאן זיא דאש ראפֿאן אונטעריכטעט, דאס איהר בריישנאס איינענטליך דאריבער אונגליקליך זיא, וויייל ער אין דיא שאנע מירל, יאקאב גלאזערס טאכטער, דיא ערסט קירצליך געהייראטהעט, פֿערליעבט וואר.

דיא ברויט געפֿיעל זיך ניכט בעזאנדערס אין דיעזער זיטואציאן; זיא וואר אין דעם טריבען האכצייטסטאגע נור דאס פֿארשפּיעל שלעכטער נאך טרויריגער טאגע אונד ניע האט דער שאלקסנארר איין לייכטערעס שפּיעל געהאבט, מיט זיינען ריימערייען דיא ברויט צום וויינען צו בריינגען אלס דיעזעסמאל.

האטטע זיא זיך ניכט געשאמט, זא ווארע זיא נאך דעם אללעס פֿאראיבער וואר, מיט איהרעם פֿאטער וויעדער אין איהרען היימאטהסארט צוריקגעקעהרט. דיא „אמטהאפֿטיגקייט" שלאס איהר דיא ליפּפּען. — זיא פֿערנאהם ביטטערע טהראנען אלס דער פֿאטער אונד דיא פֿערוואנדטען פֿאן איהר אבשיעד נאהמען.

דיא „גאסט" וואר אין קורצער צייט אים צווייא הויזפֿאטער רייכער געווארדען.

פֿיר דען קנאבען, דער דעם עהעמאליגען האנדווערקסבורשען ביא זיינעם איינטריטט אין דען ארט צו אללערערסט אונטער דעם טהארע בעגעגנעט, אונד דער איהם איבער דיא וואהנונג דעס יידישען גלאזערמייסטערס אויסקונפֿט ערטהיילט, האטטע סאמועל פֿריא זיט יענעם אויגענבליקקע איין געפֿיהל דער צונייגונג; ער בעטראכטעטע איהן אלס זיינען גליקקבריינגער, אונד מעהר אלס איינען קרייצער האטטע ער דעם ערסטען, דען ער איהם געגעבען פֿאלגען לאססען.

באלד פֿאנד ער אויך געלעגענהייט, זיינע אנהאנגליכקייט אן דיעזען קנאבען דורך איינע שאנע, עכט מענשליכע טהאט צו בעווייזען, דיא וויט מעהר ווערטה איזט, אלס איין אלמאזען פֿאן צייט צו צייט, וועלכעס וואהל איינע מאמענטאנע נאטה צו לינדערן, אבער קיינע דויערנדע אבהילפֿע פֿאן ליידען צו געוואהרען אים שטאנדע איזט.

עס וואר אונגעפֿאהר איין יאהר נאך סאמועלס פֿערהייראטהונג, איין קליינער שפּראסלינג לאג בערייטס אין דער וויעגע, אלס דער פֿאטער יענעס קנאבען, איין ארמער ראַפֿנעהמער, דער זיך קימערליך ערנאהרטע, פֿאן איינער שנעללען קראנקהייט דאהינגעראפֿפֿט ווארדע אונד איינע הילפֿלאזע וויטטווע נעבסט איינער פֿערלאססענען וואיזע צוריקליעס. דער קנאבע, דער צור צייט דער אנקונפֿט אונזערעס סאמועל פֿריא זיעבען יאהרע צאהלטע, האטטע אונגעפֿאהר דאס עלפֿטע יאהר איבערשריטטען, אינגען וועגען דער בעשראנקטען פֿערהאלטניססע זעהר נאטהדירפֿטיגען אונטעררינכט גענאססען. דיא וויטטווע וואוסטע ניכט, וואס זיא מיט דעם קינדע אנפֿאנגען זאללטע; זיא האטטע זיך אן דיא געמיינדע געווענדעט, פֿאן דיעזער וואהל איינע געלדאונטערשטיטצונג ערהאלטען, פֿיר דען קנאבען יעדאך וואוסטע מאן ניכט ראטה צו שאפֿפֿען; דיא האכסטע אויסזיכט, דיא מאן איהר ערעפֿפֿנעטע, וואר דיעזע, מאן וואללע איהן צו דען געמיינדעדיענער געבען אונד זעהען, אב ער זיך עטוואס אלס שולקלאפּפֿער פֿערדיענען ליעסע.

סאמועל פֿריא האטטע דיעס קוים אין ערפֿאהרונג געבראכט, אלס ער זיך צו דער טרויערנדען וויטטווע בעגאב, זיא טראסטעטע אונד איהר דען פֿארשלאג מאכטע, דען קנאבען אין האנדווערק לערנען צו לאססען.

„וואהער זאלל איך געלד נעהמען איהן איין האנדווערק לערנען צו לאססען? דיא גאלדענען צאטען האנגען פֿאן מיר הערונטער!" האטטע דיא וויטטווע מיט טרויריגער איראניע איינגעווענדעט.

„איינען גיטען גלאזערגעזעללען אונטערשטעהע איך מיך זעלבער אויס איהם צו מאכען, — פֿוהר סאמועל פֿארט, אונבעאיררט פֿאן איהרער איינווענדונג, — אונד דאצו בּרויכט מאן קיינע גאלדענען צאטען. אן קאסט, קווארטיער אונד קליידונג ווירד עס איהם ביא מיר ניכט פֿעהלען אונד אויף יעדעס לעהרגעלד פֿערציכטע איך."

מאן קאנן לייכט דענקען, דאס דיעזער פֿארשלאג פֿאן דער וויטטווע מיט פֿיעלעם דאנקע אנגענאממען ווארדע. אונד פּנחס, זא היעס דער קנאבע, טראט אלס לעהרלינג ביא דעם יונגען גלאזערמייסטער איין.

(פֿארטזעטצונג פֿאלגט.)

* * *

דיא אפפעטליכע איפמערקזאמקייט ווענדעט זיך ווידער בולגאריען צו. מאן בעפירכטעט נאמליך דאס זיך דיא סאבראניע (פארלאמענט) דיא אין נאפיא פערזאממעלט איזט, דען פירסטען אלעקסאנדער איבער דען קאפף דעם סולטאנס אונד איראפאס הינוועג, איינפאך צום קאניג דעם געאייניגטען בולגאריענס אויסרופען ווירד. דער פירסט האט נאמליך אין זיינער טהראנרעדע, מיט דער ער דיא סאבראניע, אין דער צום ערסטענמאלע דיא אבגעארדנעטען בולגאריענס אונד אסטרומעליענס בייזאממענזיטצען, גאנץ פערגעססען, דאס ער בלאס פאם סולטאן צום געגעראלגי-ווערנאר פאן אסטרומעליען אויף פינף יאהרע ערנאנגט ווארדען זייא, אונד דאס איראפא דיעזע ערנעננונג נור נאך לאנגען אונטערהאנדלונגען בעשטעטיגט האט. ער שפראך פאן דעם נונמעהר געאייניגטען פירסטענטהום. פאן פיעלען אנדערען זאכען, פאם סולטאן אונד איראפא אבער וואוסטע ער קיין ווארטכען צו זאגען. אין פעטערסבורג ערדענט דיעזעס פארגעהען דעם פירסטען אונגעהייערע ערביטטערונג. (דער סולטאן שלאפט אונד עס איזט ניכט אונמאגליך, דאסס דאס אלטע איראפא מיט דעם יונגען בולגאריען ווידער צו טהון בעקאממען ווירד.

* * *

איים ביקארעסט קאממען וויכטיגע נייאיגקייטען: האנדעלסמיניסטער סטאליאנו האט אבגעדאנקט, פערנער דאס דיא רומאנישע רעגיערונג דיא פערהאנדלונג איבער דאס האנדעלסבינדניסס מיט פראנקרייך, ווידעראייפגענאממען האט אונד וואהרשיינליך אויך אבשליעסען ווירד, (דיא פערהאנדלונגען מיט פראנקרייך ווארדען אבגעבראכען, צור צייט אלס דיא פערהאנדלונגען מיט אונזערער מאנארכיע איינגעשטעללט ווארדען.) אונד ענדליך, דאס רומאניען פאן דער ערהאהונג דעם צאללעס אום 30 פערצענט בייא ארטיקעלן דיא איים אסטערייך-אונגארן קאממען, צו דער עס יעטצט שאן דאס רעכט האטטע, נאכדעם דער צאללקריעג טהאטזאכליך אייסגעבראכען איזט. ביזהער נאך קיינען געברויך געמאכט האט. אללעס דיעס וויזט דאראיף הין, דאס רומאניען באלד איינלענקען, דיא פערהאנדלונגען מיט אסטערייך-אונגארן עראפפנען אונד דעם פאטאלען צאללקריעג באלד איין ענדע מאכען ווירד.

* * *

דאס אסטערייכישע אבגעארדנעטענהויז האט דען נייען צאללטאריף מיט איינער מאיאריטאט פאן 7 שטיממען אנגענאממען. דאס אונגארישע פארלאמענט ווירד איבער דען נייען צאללטאריף ערסט אים סעפטעמבער פערהאנדעלן, דא אונזער רייכסטאג אם 26. דיעזעס אייף פעריען געהט. דער צאללטאריף איזט בעקאננטליך צווישען דען רעגיערונגען אסטערייכס אונד אונגארנס פריהער פערייינבארט ווארדען. בעציגליך דעם פעטראלעאים-צאללעס האט אבער דיא אסטערייכישע רעגיערונג — וויא וויר יינגסט מיטטהיילטען — דיא פערייינבארונג ניכט איינהאלטען קאננען, דא דאס אבגעארדנעטענהויז דען פעטראלעאימצאלל, געגען דען פארשלאג דער רעגיערונג (1 פל. 42 קר.) אייף 2 פל. ערהאהט האט. אין אסטערייך האפפט מאן, דאס אונגארן בעציגליך דעם פעטראלעאימצאללעס נאכגעבען ווירד, היער איזט מאן אבער איבערציינגט, דאס דיא רעגיערונג טיסאס ניכט איינען שריטט צוריקווייכען ווירד.

וויר ווערדען זעהען.

פערשיעדענע נייאיגקייטע.

* (דיא דעפוטאציאן דער שטאדט סטרי) איזט פאר איניגען טאגען פאן זיינער מאיעסטאט עמפפאנגען ווארדען. דער פיהרער דער דעפוטאציאן, דער פאלנישע רייכסראטהסאבגעארדנעטע הוינער, דאנקטע זיינער מאיעסטאט פיר זיינע הילדרייכע שפענדע (20.000 גילדען) אונד אלס דער שפרעכער דער גראסען פערדיענסטע ערוואהנטע, דיא זיך דאס מיליטאר בייא דער רעטטונג ערווארבען, אונד בייא דיעזער געלעגענהייט ריהמענד דער ארמעע געדאכטע, (זאללטע דאס עטווא אויך איינע דעמאנסטראציאן געגען אונגארן זיין? — דיא רעדאקציאן) ניקטע זיינע מאיעסטאט צום צייכען זיינער האכסטען צופריעדענהייט וויעדערהאלט מיט דעם קאפפע. היינער פיגטע דעם דאנקע אויך נאך דיא ביטטע צו, זיינע מאיעסטאט מאגע דיא שטאאטסהילפע צום וויעדעראייפבייא פאן סטרי (זעהע דיא נאכסטע נייאיגקייט) בעוויללינגען, וואראייף זיינע מאיעסטאט ערוויעדערטע:

„איך זעהע, עס איזט מיינע פפליכט היער איינצוגרייפען אונד איך פערזיכערע, דאס איך איהרעם גערעכטען וואונשע ענטשפרעכען ווערדע. דיא אנערקעננונג, וועלכע זיא דער ארמעע געשפענדעט, פרייט מיך זעהר. איך דאנקע איהנען אונד דיעס אומזאמעהר, נאכדעם איהר לאב אויך פערדיענטעס איזט.“

דער שפרעכער איבערייכטע דאנן איינע דענקשריפט אין וועלכער אום איינע שטאאטסהילפע פאן 700.000 גילדען געבעטען ווירד. דא אבער דיא בעציגליכע רעגיערונגספארלאגע נור אייף 400,000 גילדען לויטעט, זא מאגע דיא פעהלענדע סוממע פאן דעם גאליצישען לאנדטאגע פערלאנגט ווערדען. אין דער פיערגליעדעריגען דעפוטאציאן בעפאנד זיך אייך אונזער גלייבענסגענאססע דר. פריבטאנן, בירגערמייסטער פאן סטרי.

* (דער וויעדעראויפבויא פאן סטרי.) אים אסטערייכישען אבגעארדנעטענהויזע האט דיא רעגיערונג איינען געזעטצענטוואורף אין אנגעלעגענהייט דעם וויעדעראייפבייעס דער שטאדט סטרי איינגעבראכט, אין וועלכעם דיא בעוויללינגונג פאן 400,000 גילדען אלס אינפערצינזליכעס אנלעהען פערלאנגט ווירד. היעפאן זאללען 350,000 גילדען אן דיא הילפסבעדירפטיגען רעאליטאטענבעזיטצער צום צוועקע דעם וויעדעראייפבייעס איהרער הייזער פעראבפאלגט ווערדען (אן דיא אונגליקליכען קויפלייטע, דיא איהר האב אונד גוט פערלארען האבען, דענקט דיא רעגיערונג ניכט) אונד 50000 גילדען זאלל דעם מאגיסטראטע פאן סטרי אלס בייטראג צור שטאדטרעגולירונג פעראבפאלגט ווערדען. דיא ריקצאהלונג בעגיננט 1891 אונד האט ביז שפאטעסטענס 1901 צו ערפאלגען. אים מאטיווענבעריכטע הייסט עס: לייט אמטליכען ערהעבונגען ווארדען 290 וואהנהייזער אונד 450 נעבענגעביידע אין רויב דער פלאממען. דאס פייער האט זיך מיט זא רייסענדער שנעלליגקייט פערברייטעט, דאס דיא פאן דעם בראנדאונגליקקע בעטראפפענען בעוואהנער איהרע בעוועגליכע האבע פאסט גאנץ פערלארען אונד אן 900 פאמיליען ניכטס אלס דאס בלאסע לעבען רעטטען קאננטען. דיא אבגעבראננטען געזעלשאפטען צאהלטען אים גאנצען 400,000 גילדען.

* (פאם וויעטטער.) אם 21. יוני בעגיננט בעקאננטליך דער זאממער. זא פערלעהרט וויא דיא וועטטערפערהעלטניססע היער איבערהויפט זינד, עבענזא אונגעביהרליך האט זיך אייך דער זאממער איינגעפיהרט. רעגען אים איבערמאאסע, האגעל, דאננער אונד בליטץ, שטירמישע ווינדע, יא זאגאר שנעע אונד איינע עמפפינדליכע קאלטע . . . דאס זינד דיא ליעבעסגאבען דעם עבענאנגעקאממענען זאממערס, דיא פאן וייט אונד בריט געמעלדעט ווערדען. אין טעמעשוואר אונד געגען 20 ארטשאפטען, אין פיעלען בעצירקען אסטערייכס אונד באהמענס זינד גאנצע פעלדשטרעקען אונטער וואססער געזעטצט. פאן דען בערגען אסטערייכס גלאנצט פרישגעפאללענער שנעע. דיא סאווע אין קראאציען איזט אייסגעטרעטען. אין

פאָלליעטאָן.

דיא צערבראכענע פענסטערשייבע.

(12-טע פארטזעטצונג.)

דיא בעשאמונג, דיא זיא אין דער פיערטע פירכטעטען, אונד דער זיא געשיקקט צו ענטגעהען גלויבטען, איזט איהנען קיינעסוועגס ערשפארט געבליעבען, דענן דער פאטער דער ברויט האטטע צור האכצייט זיינער טאכטער איין גראססעס געפאלגע מיטגעבראכט; אונד עס איזט פיר מאנגער וועלכע אין טאלמודישער דיספוטאציאן (פלפול) געאיבט אונד אימער שלאגפערטיג זינד, אונד דיא אן דערארטיגען דיספוטאציאנען דאס גראסטע וואהלגעפאללען פינדען, גאנץ גלייכגילטיג, אייף וועלכעם שויפלאטצע זיא איהרע גייסטיגע איבערלעגענהייט צו ענטפאלטען פעראנלאססונג פינדען. וויא דער ארט אויך אימער הייסע, דער גאטטעס טהוט היער ווירקליך נאר ניכטס צור זאכע, אונד זא דויערטע עס אויך ניכט לאנגע, זא האטטע זיך בייא דער רייך בעזעטצטען טאפעל איין הייסעס פלפוליסטישעס געפעכט ענטשפאננען, אין דעם דיא שארפזינניגסטען טיינונגען אונד דיא שפיטצפינדיגסטען ווענדונגען אים לעבהאפטעסטען פייער הין אונד הער געווארפען ווארדען. אפרים אונד זיין זאהן בעפאנדען זיך אייף דעם געפאהרליכסטען פאסטען, דען זיא איינגענאממען קאננטען, זיא ווארען אים דיבטעסטען קונעלרענגען.

מאן מאכטע זיך ניכט עטווא לוסטיג איבער איהרע אונוויססענהייט! נאטש ניין! דאצו האבע אייפגערעגטע טאלמודיסטען נאר קיינע צייט. פיעל ארגער ערגינג עס איהנען, מאן איגנארירטע זיא, מאן וואוסטע נאר ניכט, דאס זיא אויך דא זייען. דיעס וואר דער איינע פונקט, ווארין פאטער אונד זאהן זיך פערעכנעט האטטען; אבער דיעס וואר נאך דאס ערטראגליכערע אים פערגלייך צו דער אנדערען ענטטיישונג, דיא זיא ערלעבען מיסטען.

אונגעאכטעט דעם איפוואנדעס נאמליך דען מאן געמאכט האטטע, אונד דער וויזט אללעס צו איבערביעטען שיען, וואס זייט אונדענקליכער צייט אין דער נאכסטע געלייסטעט ווארדען וואר, קאננטע מאן דאך דיא וואהרנעהמונג מאכען, דאס זיך אויסער דען פאאר טאלמודיסטען איינענטליך ניעמאנד אונטערהיעלט.

עס הערשטע קיינעסוועגס יענע פראהליכקייט בייא דער האכצייט, וויא זיא פאר ניכט לאנגער צייט אים הויזע דעם גלאזערמייסטערס זיך ענטווינדען האטטע. ניין, אללעס וואר יששילל אונד ערנסט. דיא טאלמודיסטען שריען וואהל, אבער דאצו האטטען דיעזע קיינע האכצייט נאטהיג, זיא האטטען אן יעדעם אנדערען ארטע אונד בייא יעדער אנדערען געלעגענהייט קיינען געריננערן לארם געמאכט; דיא איבריגען לייטע אבער, דיא איבער דען וויססענשאפטליכען וועטשטרייט דער היער זא אייפריג פערהאנדעלטען שטרייטפראגען אין בעגיירדענסוואערטהער אונקלארהייט שוועבטען, ליעסען דיא קאפפע האנגען, אפפנעטען וואהל דען מונד, אבער נור אום דיא קווארקציינע, ניכט אבער אום דיא שפראכארגאנע אין בעוועגונג צו זעטצען. עס לאסטעטע איין דרוקק אייף דער גאנצען געזעללשאפט, איין באנג, דעם זיך ניעמאנד צו ענטציעהען פערמאכטע, אונד דאס אורטהייל איבער דיא האכצייט וואר בייא דער געזאממטען בעפאלקערונג דער נאכסטע איינשטיממיג דיעס, דאס זיא זיך אן קיינע זא טרייריגע אונד לאנגוויילינע האכצייט ערינערן קאננטען, זא ווייט זיא צוריקדענקען.

דאסס דיעזע אורטהיילע דעם אקציזע-פאכטער אונד זיינעם זאהנע ניכט אונבעקאננט בליעבען, איזט בייא דען פערהאלטניססען איינעס קליינען ארטעס זא זעלבסטפערשטאנדליך, דאס מאן זיך וואונדערן מיססטע, ווענן עס אנדערס געקאממען ווארע.

דאריס ענטשטאנד אבער בייא פאטער אונד זאהן, בעזאנדערס ווענן זיא דיא פערגלייכונגען אונד ווענינג שמייכעלהאפטען פאראללעלען פערנאהמען, וועלכע צווישען דיעזער האכצייט אונד דער בייא יאקאב גלאזער אללענטהאלבען געמאכט ווארדען, איינע פערביטטערונג דעם געמיטהעס, וועלכע וויעדער אייף דיא אללגעמיינע שטיממונג איהרע ריקווירקונג איבטע, אונד זא דרעהטע זיך אורזאכע אונד ווירקונג אין איינעם קרייזעלנדען צירקעל הערום, דער דורך ניכטס בעססער פערזינגליכט ווירד, אלס דורך דיא שלאנגע, דיא זיך אין דען איינענען שוואנץ בייסט. דיא פילאזאפען הייסען דאס וועכסעלווירקונג.

קאנן מאן זיך נון וואונדערן דאריבער, דאסס דאס פערהעלטניס צווישען ברייט אונד ברייטנאס אונטער זאלבען אומשטאנדען זיך ניכט בעזאנדערס פריינדליך געשטאלטעטע?

איין אונוויססענדער שוויעגערזאהן איזט איינעם געלעהרטען שוויעגערפאטער זעלטען איין געגענשטאנד גראססער האכאכטונג. זאלל דיעס מאגליך זיין, דאנן מוס דער מאנן דורך איינענשאפטען דעם הערצענס ערזעטצען, וואס איהם אן גייסטיגער בעגאבונג אבגעהט; אימפערהין, דער